

Dames en heren,

Beste ondernemers,

Brussel heeft internationaal GEEN grand-cru-jaar achter de rug. Laten we eerlijk zijn: *Abdeslam Salah - Mohammed Abrini - Khalid & Ibrahim El Bakraoui* zijn niet meteen de namen waarmee je als stad geassocieerd wil worden. En in de media is sprake geweest van *Belgium, the failed state - Molenbeek, the hell hole*. Het hellegat.

Ik heb dat ook allemaal gelezen, maar ik wil daar toch onmiddellijk iets over zeggen... Als ik in het buitenland met collega's over België spreek, of ik neem deel aan internationale congressen, dan is de toon toch echt wel veel genuanceerder.

Molenbeek is meteen na de aanslagen van november vorig jaar in Parijs inderdaad met de vinger gewezen. Want het was de wijk waar de plannen voor de gruwel van de Bataclan voor een deel waren ontstaan. Maar die beschuldigingen zijn ook maar in het heetst van de strijd - "*in the heat of the moment*" - geuit, meer bepaald door de Franse president Hollande. Dat verwijt is zeker voor een deel blijven hangen, maar ik denk niet dat het imago van Brussel daar voor eeuwig en drie dagen onder mag en gaat lijden.

Ondertussen heeft iedereen wel door dat België NIET het kneusje is dat nergens verstand van heeft, en waar de veiligheidsdiensten complete "zero's" zijn. Was Amerika een failed state na 9/11? Nee. Was Londen een failed city na de terreuraanslag daar? Nee.

Trouwens, begin 2015 vond iedereen nog dat WIJ "hero's" waren na de vrijdelde aanslag in Verviers. Dus ja, alles is relatief.

Als ik op congressen en internationale meetings kom, dan voel ik steevast veel respect voor de manier waarop we in dit land met veiligheid omgaan. Ik probeer steeds goed uit te leggen waar we voor staan, en ik voel eerlijk gezegd nog weinig imagoproblemen.

Laten we onszelf vooral geen complexen op dit vlak aanpraten.

Maar dat wil niet zeggen dat we ons veiligheidsapparaat niet kritisch mogen in vraag stellen. Ik kan u verzekeren: dat hebben we de voorbije 2 jaar gedaan.

Ik zeg nadrukkelijk 2 jaar, want in mijn beleving zijn we begin 2015 in een roetsjbaan terecht komen met de aanslag op de redactie van Charly Hebdo in Parijs en de inval in Verviers enkele dagen daarna. Eind 2015 waren er dan de "grote" aanslagen in Parijs. En op 22 maart de dubbele terreuraanslag in eigen land, in Brussel. Gevolgd door nog meer aanslagen in Nice, Charleroi en Berlijn.

In totaal 2 jaar van gruwel die over enkele dagen uitmonden in de herdenkingen naar aanleiding van 1 jaar Zaventem en Maalbeek.

Ik kom straks nog op deze tijdslijn terug. Maar ondertussen zijn we er niet vanaf, want in ons land geldt nog altijd dreigingsniveau 3.

Dat brengt me bij één van de centrale vragen vanmiddag. **Is dreigingsniveau 3 het nieuwe “normaal”?** Laat me op die vraag onmiddellijk een klaar en duidelijk antwoord geven. NEEN, dreigingsniveau 3 is NIET normaal en het mag ook nooit normaal worden.

We zitten sinds de aanslagen in Parijs, eind 2015, permanent onder niveau 3. Dat staat voor “een aanslag is mogelijk en waarschijnlijk”. Een ernstige dreiging dus. Alleen 4 gaat daar nog boven, maar dat geldt enkel als er aanwijzingen zijn van een concrete plaats en een concreet tijdstip waarop een aanslag zal plaatsvinden.

Zoals u zich allemaal ongetwijfeld herinnert, hebben we dat in het Brussels gewest gedurende enkele dagen meegemaakt. Dat was de zogenaamde “lockdown”, een situatie waaraan u en ik niet graag terugdenken. Maar laat me duidelijk zijn: in dezelfde omstandigheden, met dezelfde informatie, zou ik vandaag opnieuw DEZELFDE beslissing nemen.

Voor wie het allemaal niet in detail volgt: het terro-dreigingsniveau is een getal dat bepaald wordt door het **OCAD**, een agentschap van de regering dat zeer onafhankelijk werkt. Het OCAD legt de puzzel van alle mogelijke - voor iedereen beschikbare tot zeer geheime - informatie, die vanuit 7 nationale steundiensten en hun internationale homologen komt. Het kan bijvoorbeeld gebeuren dat er over bepaalde terreurverdachten of -netwerken informatie zit bij de lokale politie, het parket en de staatsveiligheid. Door al die gegevens te combineren komt men tot specifieke analyses. En dat leidt dan dus tot het bepalen van een “dreigingsniveau” tussen 1 en 4, dat kan worden toegepast op het hele land, op bepaalde regio's, locaties of evenementen, of zelfs specifieke personen.

Nu, het weze dus duidelijk: het is niet de MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN of de REGERING die beslist wat het dreigingsniveau is, maar het OCAD. U wil niet weten hoe vaak ik dat de voorbije 2 jaar aan journalisten heb moeten uitleggen. De regering neemt wel de maatregelen, maar bepaalt niet de dreiging. Het is zoals de weerman die OOK niet bepaalt of de zon schijnt, maar alleen maar kan zeggen wat de weermodellen hem vertellen. Het is op basis van de weersvoorspelling dat je kan beslissen welke trui en welke jas je best aantrekt.

Zo gaat het inderdaad ook in een volwassen veiligheidsbeleid. Eerst de situatie analyseren - kijken welke concrete dreiging er is, een goeie risicoanalyse maken - en DAN beslissen welke veiligheidsmaatregelen je daar tegenover zet. Ik kom, zoals u misschien weet, uit het bedrijfsleven, en ik vind een zakelijke aanpak op het vlak van veiligheid belangrijk.

NATUURLIJK is dat niet altijd even makkelijk. De vele aanslagen die we de afgelopen tijd in Europa hebben gehad maken enorm veel emoties los. Ook MIJ hebben ze enorm geraakt. 22 maart is een datum waarvan de emotionele betekenis nooit meer weggaat. Maar dat belet niet dat we als veiligheidsverantwoordelijken RATIONALITEIT en een MANAGERSAANPAK aan de dag moeten leggen.

Daarbij hanteer ik een aantal principes die ik vandaag graag met u wil delen:

1. **Veiligheid is ALTIJD een kwestie van zoeken naar de juiste EVENWICHTEN**

Het heeft geen zin om te denken dat je aan de bevolking 100% veiligheid kan garanderen. Want dan moet iedereen in een bunker leven, en dan nog... De kunst bestaat erin om het juiste niveau te vinden tot waar beveiligingsmaatregelen zin hebben.

Dat is een oefening die vergelijkbaar is met de afweging die bedrijfsleiders maken op het vlak van “marginale kost” ten opzichte van “marginaal nut”. In politietermen uitgedrukt: je moet voldoende, goed opgeleide manschappen hebben om mogelijke doelwitten te beschermen. Maar op een bepaald moment weegt de kost van extra manschappen niet meer op tegen het marginaal nut.

Ik kan u zeggen, dames en heren, dat op het vlak van politie en veiligheid in ons land een inhaalbeweging BROODNODIG was, en we zijn die met deze regering volop aan het maken. Er is jarenlang op een bedenkelijke manier ONDER-GEINVESTEERD, zowel in manschappen als in materiaal. Je wilt niet weten welke staat van wapens ik heb aangetroffen, om nog maar te zwijgen over zeer basic dingen als bijvoorbeeld de computersoftware of het wagenpark van onze politiemensen. Politiemensen, van wie we toch verwachten dat ze snel gegevens over verdachten moeten kunnen opzoeken, of in staat moeten zijn om criminelen op de weg te achtervolgen.

200 miljoen in 2015 en 400 miljoen, waarvan 250 recurrent in de volgende jaren: dat is wat de regering bijkomend investeert in de nationale veiligheid, waarvan een groot deel in politie en staatsveiligheid. En JA, ik denk dat dit een wijze beslissing is. NATUURLIJK zal je sommige politiemensen horen zeggen dat het NOG niet voldoende is. Maar ik moet U als bedrijfsmensen niet uitleggen dat de bomen niet tot in de hemel groeien.

Nog eens: het juiste evenwicht vinden, daar gaat het om. Dat geldt ook voor het evenwicht tussen **veiligheid en privacy**, waarover de volgende jaren nog HEEL VEEL te doen zal zijn. Voor mij is dat geen tegenstelling, maar twee dingen die hand in hand moeten gaan. NATUURLIJK wil geen enkel rechtgeaard burger dat de politie hem volgt tot in de slaapkamer, en heeft de overheid geen zaken met wat bonafide mensen doen of laten. En wat iemand denkt of vindt, is vooral ZIJN OF HAAR zaak. Maar dat wil nog niet zeggen dat we geen gebruik zouden mogen maken van “big data” of van de nieuwste technologieën om criminelen te proberen vatten.

Als ik zie wat slimme camera's en datamining voor mogelijkheden hebben, dan vind ik dat we daar geen schrik voor moeten hebben, maar juist van de opportuniteiten gebruik moeten maken. Oordeelkundig, met zin voor de juiste evenwichten. Op dit vlak, dames en heren, hebben we nog een flinke weg af te leggen. Want criminelen hebben GEEN ENKELE schroom om de modernste snufjes in te schakelen en de burger in zijn integriteit aan te tasten.

Politie en veiligheidsdiensten gaan zich de volgende jaren moeten “heruitvinden” en zich aanpassen aan een realiteit waarin digitale netwerken het referentiekader worden. Ik maak wel eens de vergelijking met wat **Uber** en **AirBNB** teweeg hebben gebracht in de taxi- en hotelsector. Bepaalde

evoluties hou je nu eenmaal NIET tegen. Onze veiligheidsdiensten gaan zich daarop moeten voorbereiden. Zonder complexen.

Dat brengt me bij een tweede belangrijk principe:

2. Veiligheid is een kwestie van VERANTWOORDELIJKHEID en van SAMENWERKEN

We leven in een netwerksamenleving, waarin alles en iedereen met elkaar geconnecteerd is. Denk maar aan het *internet of things*, waardoor zelfs je koffiezetapparaat binnenkort online staat. Ook daar kan je weer veel schrik voor hebben, maar ik denk dat we net voluntaristisch van de nieuwe mogelijkheden gebruik moeten maken.

Om tot maximale veiligheidsniveaus te komen, moeten we zoveel mogelijk informatie uitwisselen. Dat geldt zowel BINNEN de politie- en overheidsdiensten, maar ook tussen overheid en PRIVATE SECTOR. Ongetwijfeld zijn er ook in UW bedrijf mensen verantwoordelijk voor de veiligheid. En ik bedoel dan niet alleen de mensen die u bij een private bewakingsfirma inhuurt, maar ook internen.

Maar zelfs bij de plaatselijke CHIRO is er - hopelijk - iemand die wat meer dan de anderen wakker ligt van de veiligheid.

Welnu, hoe performanter iedereen samenwerkt, hoe beter.

Ik ben bijvoorbeeld altijd een grote voorstander geweest van het principe achter de **BIN's** - de buurtinformatienetwerken in de wijken. Systemen waarbij burgers verdachte situaties met elkaar delen en aan de politie melden. ZONDER een klikmaatschappij te worden natuurlijk... Wat dit betreft, denk ik dat we dankzij de technologische evoluties nog veel te verwachten hebben. **We ain't seen nothing yet!**

Ik denk dat veiligheid - onszelf beschermen - BELANGRIJK genoeg is om hierin voluit te gaan. Laat politie, private veiligheidsmensen, burgers die zich voor hun omgeving verantwoordelijk voelen AUB zoveel mogelijk interconnecteren in het kader van een VOLWASSEN veiligheidscultuur.

Wil dat zeggen dat iedereen elke dag met zijn of haar eigen veiligheid moet bezig zijn, en schrik hebben voor wat er mogelijk aan wreedheden op ons afkomt? JUIST NIET. Als we ons op het vlak van veiligheid goed organiseren, kunnen we burgers MAXIMAAL beschermen, terwijl ze er MINIMAAL last van hebben.

De overheid neemt in veiligheidskwesties hoe dan ook de LEAD. Het is de **eerste en belangrijkste taak** van de overheid om de bevolking te beschermen, en liefst op zo'n manier dat die er GEEN hinder van ondervindt. Het enige wat we burgers vragen, is dat ze richtlijnen van de overheid volgen als daar om gevraagd wordt. Maar voor de rest moeten burgers en ondernemingen kunnen floreren zonder continu bezig te zijn met veiligheid.

Dat is in zekere zin een **paradox**: het meest volwassen veiligheidsbeleid is er één waarvan je in de praktijk weinig merkt.

Het is een beetje zoals het adagium dat de beste managers zichzelf overbodig maken. De beste veiligheidsmaatregelen spelen IN DE ACHTERGROND.

Opnieuw scheppen de nieuwe technologische evoluties op dit vlak enorme mogelijkheden. Kijk bijvoorbeeld naar het - al zeg ik het zelf: zeer innovatieve - veiligheidsconcept dat we op de luchthaven van Zaventem aan het testen zijn en waarbij we ons inspireren op de case van de luchthaven **Ben Gurion in Israël**. Ik ben onlangs in Tel Aviv geweest met enkele van mijn medewerkers, en heb daar toch best wat opgestoken.

U weet dat we na de aanslagen van 22 maart, bij de heropening van Zaventem, een groot aantal militairen en politiemensen op en rond de luchthaven hebben moeten posteren. Logisch, want na de traumatische ervaringen, konden we niet anders dan gaan voor zware en zeer zichtbare veiligheidsmaatregelen.

Maar sinds enkele maanden proberen we stelselmatig naar een “normale” politieaanwezigheid te evolueren, weliswaar zonder het veiligheidsniveau naar beneden te halen.

Hoe doen we dat? In essentie: **door technologie op een slimme manier met menselijke intelligentie te combineren.**

Belangrijk om te beseffen is dat 99,9 % van de mensen die op een luchthaven rondlopen, niks te verbergen hebben. Het gaat erom de kleine fractie waar wel iets mee aan de hand is, eruit te filteren. Het heeft dus geen zin - want TOTAAL onhaalbaar - om iedereen te gaan tegenhouden en controleren. Je hebt daarom een “**objectieve**” **methode** nodig om mensen uit de massa te halen. Niet van: die man of vrouw zijn gezicht of - erger nog - afkomst staat me niet aan, dus die ga ik eens aan een controle onderwerpen.

Een eerste hulpmiddel om te objectiveren, zijn technische tools, meer bepaald **camera's**.

Slimme camera's, dat wil zeggen camera's met een software. In die camera's worden zogenaamde “black lists” ingeladen.

Zo zijn er de camera's voor nummerplaatherkenning (de zogenaamde *ANPR-camera's*) die op de toegangswegen naar de luchthaven hangen. Rijden er auto's met geseinde nummerplaten voorbij, dan geven die camera's een hit, en een snel responsteam van de politie haalt de verdachte voertuigen daarna zo snel mogelijk uit het verkeer. We gaan trouwens zulke camera's op meer dan 250 plekken op autosnelwegen installeren en allemaal op één serversysteem koppelen, zodat we criminelen bij wijze van spreken van Oostende tot Arlons kunnen volgen.

Maar ook in de vertrekhal van Zaventem ZELF zijn we gezichtsherkenningcamera's aan het testen. Ook hier weer zitten er blacklists in de camera's, deze keer met **foto's** van gezochte criminelen en terreurverdachten.

Maar technologie alleen volstaat niet. Daarom doen we ook beroep op **behaviour detection officers**.

Alle politieagenten in de luchthaven krijgen een zeer specifieke opleiding om verdachte gedragingen te herkennen. Het gaat hier dus helemaal niet om een profilering op basis van huidskleur, leeftijd, geslacht of wat dan ook.

Er zijn ondertussen tientallen politieagenten in deze zin opgeleid en dat gaan we binnenkort ook op andere luchthavens en in internationale treinstations doen.

Ik kan u zeggen dat dit nieuw veiligheidsconcept zijn vruchten afwerpt : tijdens de eerste maand hebben we dankzij de nieuwe opsporingsmethodes 30 personen kunnen klissen die in verband werden gebracht met terroristische feiten of die een gevaar betekenden voor de staatsveiligheid.

Dames en heren, we leven in een tijd waarin we overstelpt worden met informatie, en dat zal de komende jaren alleen maar groeien. Exponentieel groeien zelfs. Tsoenami's van data komen op ons, alleen al door de voortschrijdende internetisering van onze samenleving.

De vraag is niet of we daar blij mee moeten zijn. De vraag is hoe we ermee omgaan. En het antwoord is dat we ons van de illusie moeten ontdoen dat we alle informatie onder controle KUNNEN krijgen. Dat komt voor mensen van onze generaties misschien over als een SHOCK, maar er valt nu eenmaal niet aan te ontkomen.

De oplossing zit inderdaad in het installeren van "radars", slimme detectiesystemen die alarmbellen doen afgaan als het nodig is. Detectiesystemen kunnen technologisch of menselijk zijn. Ze kunnen toebehoren aan de politie, aan andere overheidsdiensten, maar er zullen er ook meer en meer in de private sfeer ingezet worden.

De kunst bestaat erin om al die detectiesystemen met elkaar te laten praten en op elkaar af te stellen. Want criminelen zoeken altijd de weg van de minste weerstand. Zien ze ergens een gaatje, dan kruipen ze erdoor.

Let wel: de val waar we NOOIT in mogen trappen, is veiligheidsmaatregelen ZO gaan configureren dat we de facto ons leven aan terroristen of criminelen zouden gaan aanpassen. Voor een rondje "pesten van burgers" passen we te allen tijde.

En dit brengt me bij een derde belangrijk principe van ons veiligheidsbeleid, dat eigenlijk meer te maken heeft met het maatschappelijke kader:

3. **JA, er is een wij een zij in onze samenleving. Maar de breuklijn loopt NIET tussen allochtonen en autochtonen, of tussen moslims en niet-moslims.**

Er loopt WEL een breuklijn tussen "wij" - al wie het goed voor heeft met onze samenleving en de fundamentele daarvan - en "zij", namelijk de fractie die met *geweld* onze maatschappij wil destabiliseren, om een totaal voorbijgestreefd maatschappijbeeld op te dringen.

Hoe groot de "ZIJ"-fractie PRECIES is, is de vraag van een miljoen. Ik durf zeggen dat ik het niet exact weet. Maar ik zeg u wel onomwonden dat er een groep van gewelddadig extremisten is, die we met

alle mogelijke wettelijke middelen moeten bekampen. Want het feit dat die minderheidsgroep **BESTAAT**, is een probleem dat we het met alle mogelijke duidelijkheid moeten durven te benoemen.

Het is zoals een kanker, en wat geldt voor mensen geldt ook voor de samenleving. Als je een kanker niet wegneemt of op z'n minst bestraalt, dan wordt het probleem alleen maar groter.

Dit heeft dus NIKS met stigmatiseren of veralgemenen te maken. Juist niet, want ik zeg dus dat we met iedereen die van goeie wil is, eendrachtig de rotte plekken moeten trachten te verwijderen.

U weet dat ik onmiddellijk na de aanslagen van november 2015 in Parijs al een actieplan heb afgekondigd voor de **Kanaalzone** hier in Brussel.

Het gaat om een plan tegen gewelddadig extremisme en terrorisme, specifiek gericht op (intussen) 9 gemeenten die volgens officiële politiestatistieken last hebben van deze problematiek. Molenbeek en Vilvoorde zijn als eersten ingestapt, daar loop het programma nu meer dan een jaar. Onlangs nog is Vorst, op expliciete vraag van de burgemeester, als negende bijgekomen. De federale regering heeft behoorlijk wat geld in het Kanaalplan geïnvesteerd, en dat begint zo stilaan te renderen.

Zijn we er al? Neen! Is Molenbeek op de goede weg? Ik denk het wel. En dat hoor ik ook bij de partners. Want voor alle duidelijkheid: het Kanaalplan gaat niet alleen over extra politie in de straten. Het gaat ook over gerechtelijke acties, acties op het administratieve vlak (het gemeentebestuur dat bijvoorbeeld domicilies controleert) én het heeft ook een preventief luik (ik bedoel dan: programma's op het vlak van onderwijs en welzijn, maar daar is het Gewest aan zet - daar hebben wij als Federale Regering niet direct vat op).

In het kader van interviews vraagt men me wel eens: **is Molenbeek nog altijd het hart van jihadisme in Europa?** Ik weet dat niet. Ik weet niet of het dat ooit geweest is. En ik weet niet of het dat vandaag is. Maar wat ik wel weet, is dat 2 dingen superbelangrijk zijn: aan de ene kant moet de orde in gemeenten als Molenbeek weerkeren (zoals in "normale" gemeenten), aan de andere kant moeten we de **harten van de geradicaliseerde jongeren** weer proberen te veroveren.

We zijn daar HEEL HARD mee bezig, maar het politionele en repressieve is natuurlijk iets wat sneller gaat dan het herwinnen van die harten. Iets in mij zegt dat we, wat dit laatste betreft, aan "IS" nog altijd een stevige concurrent hebben.

In het begin stuitte het Kanaalplan op veel kritiek, maar ondertussen heeft iedereen kunnen vaststellen dat het plan niet alleen vruchten afwerpt, maar ook gewoon NODIG is.

Het heeft in alle geval al voor een mentaliteitsverandering gezorgd: alle neuzen wijzen eindelijk in dezelfde richting. Er is dus sprake van een kentering in de veiligheidscultuur : de diensten werken intensiever samen, ze passen hun procedures aan zodat ze efficiënt zijn en op elkaar kunnen worden afgestemd en dat was absoluut noodzakelijk.

Hoewel enkele burgemeesters zich in het begin ergerden aan het Kanaalplan – *ik moet terloops toch wel meedelen dat de meeste lid zijn van de federale oppositie* - komen zij nu zelf aan mijn deur kloppen omdat hun gemeente wil deelnemen aan dit plan.

De politie heeft binnen het Kanaalplan een viertal grote prioriteiten: een betere opvolging van Syriëstrijders, de strijd tegen handel in drugs, wapens en valse documenten, het aan banden leggen van de illegale economie en de aanpak van extremistische moskeeën en verenigingen. Om die klus te kunnen klaren, hebben we vanuit de reserve van de Federale Politie versterking naar de lokale politiezones gestuurd.

Het gaat in totaal om ongeveer 140 manschappen. Wat ze tot nog toe, samen met de lokale collega's hebben gepresteerd, mag toch gezien worden.

Kijken we bijvoorbeeld naar de resultaten in Molenbeek zelf. In de loop van 2016 zijn al **meer dan 800 mensen** geschrapt uit het bevolkingsregister. Meer dan ooit tevoren. Dat is het gevolg van grootschalige “woonstcontroles”. De strijd tegen domiciliefraude is cruciaal, want een strak veiligheidsbeleid begint met weten wie op welk adres woont en in welke omstandigheden. Huisjesmelkers worden daarom zwaar aangepakt.

De politie heeft intussen ook meer dan **3300 VZW's** gescreend in Molenbeek en omgeving. Vroeger gebeurden zulke controles nauwelijks. Die screening is zeer belangrijk, want VZW's kunnen een handige dekmantel zijn voor illegale activiteiten.

Intussen is gebleken dat **144** van de gecontroleerde VZW's inderdaad een link hebben met gewelddadig radicalisme, terrorisme, wapensmokkel, drugshandel of andere zware criminele feiten.

En we zetten door. Elke maand zet de politie een dozijn gerichte controleacties op, waarbij stevast significante hoeveelheden wapens, drugs, zwart geld, valse identiteitskaarten, enzovoort aan de oppervlakte komen. Stilaan komt er orde in de chaos. Te lang is de Brusselse Kanaalzone een plek geweest waar straffeloosheid heerste, waar criminelen zomaar hun gang konden gaan. Als politie en gerecht op dit elan doorgaan, kunnen we de gevaarlijkste zones langzaamaan uit het slop halen.

Behalve het Kanaalplan, dames en heren, hebben we tal van andere maatregelen genomen om de strijd aan te binden tegen terrorisme en gewelddadig extremisme.

Zo denk ik bijvoorbeeld aan strengere controles op internationale vlieg-, trein- en busverbindingen die intussen wettelijk verankerd zijn (de zogenaamde PNR-wet).

Maar een belangrijke vraag blijft natuurlijk: **hoe veilig of onveilig moeten we ons één jaar na 22 maart nu eigenlijk voelen?** Ik durf onomwonden zeggen: dit land en deze hoofdstad zijn veiliger geworden.

Maar we zitten dus NOG ALTIJD in dreigingsniveau 3. De kanker is NIET uitgeroeid. Ik wil hier bijlange niet de onheilsprofeet zijn, maar de feiten zijn wat ze zijn.

De dreiging is in 2 jaar tijd wel enorm geëvolueerd: Islamitische Staat is behoorlijk van koers gewijzigd. De aanslag op Charlie Hebdo was nog een gerichte aanval tegen cartoonisten en een antisemitische aanslag. Het was een aanval tegen bepaalde waarden en tegen een bepaalde bevolkingsgroep.

De aanslagen in Parijs in november waren helaas een eerste keerpunt. Met een aanval op een voetbalstadion in Parijs, op caféterrasjes en op de concertzaal Bataclan stuurt IS ons de vreselijke boodschap: “Jullie zijn ALLEMAAL doelwitten. We zullen blind toeslaan”. Diezelfde strategie werd ook toegepast bij ons, toen de luchthaven van Zaventem en het metrostation Maalbeek het moesten bekopen.

Terreurorganisatie IS is dus overgestapt van gerichte terreuraanvallen naar blind geweld. Maar in beide gevallen ging het nog duidelijk om aanslagen door zogenaamde foreign fighters: jongeren van bij ons die als vechtmachines zijn opgeleid in Syrië of Irak.

Sinds vorige zomer hebben we een nieuwe modus operandi zien ontstaan. De aanslagen worden niet meer bevolen maar INGEGEVEN door IS. Of het nu in Nice, Charleroi of Berlijn is: men moet niet naar een oefenkamp in Syrië zijn geweest om terreur te zaaien.

De “nieuwe” aanslagplegers zijn vaak eenzaten die in hun hoekje, achter hun computer, radicaliseren. Ze wapenen zich met wat ze kunnen vinden om hun daad uit te voeren : een vrachtwagen, een machete. En IS eist vervolgens hun terroristische daden op.

Dit is de dreiging waar we nu mee geconfronteerd worden. Maar ondertussen zijn onze veiligheidsdiensten zich ook volop aan het voorbereiden op nog een andere dreiging. Namelijk de buitenlandse strijders die nu nog in Syrië en Irak verblijven en die straks mogelijk gaan terugkeren, tenzij IS hen daar houdt om door te gaan tot de laatste man of vrouw gevallen is.

Voor het ogenblik stellen onze diensten nog geen massale terugkeer vast. Sinds 2016 zijn maar 6 personen effectief teruggekeerd. Maar we weten dat een 30-tal vrouwen en kinderen wil terugkomen.

We volgen dat van nabij op en onze diensten en wetgeving zijn klaar om hen “op te vangen” of eerder, om hen aan te houden.

Dames en heren, burgers hebben recht op een overheid die alles doet om hen te beschermen. Dat is wat mij elke dag drijft om mijn job te blijven doen. Wat ik graag beklemtoon in een gezelschap als dit, is dat veiligheid geen doel op zich is. Het is een middel om vrij en vrank te kunnen ondernemen en onbelemmerd te “leven”. Als ik terugdenk aan die akelige 22 maart, nu zo goed als een jaar geleden, dan probeer ik daar moed uit te putten om ervoor te zorgen dat we DAT nooit meer meemaken.